

El vídeo como espejo de la performance: un análisis a través de los medios audiovisuales

Tesi doctoral presentada per José Ramón Cumplido Muñoz
dirigida per Dr. Vicente Ortiz Sausor

RESUM EN VALENCIÀ: La performance és una pràctica artística que forma part d'un grup de tècniques que no pretenen crear un objecte, o la seua representació, com a culminació de l'acte creador. Englobades en un conjunt conegut com a *art d'acció*, per a aquest el vertader acte artístic es troba en l'acció intencional de l'artista durant el procés de creació. En la seua forma més pura, la performance hauria de prescindir de tot objecte per a donar a entendre la seua proposta; no obstant això, l'artista precisa de determinats objectes en els què recolzar el seu discurs. Considerem que entre aquests ocupen un lloc especial els elements audiovisuals a causa de la particular relació que han establert amb la performance.

Objectius: L'estudi que proposem busca identificar les relacions de la performance amb el mitjà audiovisual, ja que considerem que condensen i expliquen l'evolució de l'Art en els últims cent anys. Com a objectius particulars proposem:

- Una anàlisi comparativa que permeta diferenciar els distints tipus de performance.
- Descobrir l'evolució de la performance a tenor del desenvolupament del mitjà audiovisual.
- Establir paràmetres i elements d'anàlisi sobre les performances que utilitzen els mitjans audiovisuals.
- Realitzar un estudi de les línies de treball que s'han establert en la performance des dels seus inicis (documentació, càmera fixa com a espectador, imatge alterada i la seua postproducció...) utilitzant com a línia argumental la relació entre l'interpret i la imatge audiovisual.

- Analitzar els límits interns entre les diferents maneres de l'art d'acció i els que aquest manté amb altres disciplines artístiques.

Metodologia: Per a aconseguir aquests objectius proposem l'anàlisi d'una sèrie d'accions artístiques amb valor performatiu relacionades amb el mitjà audiovisual en un o un altre dels següents graus:

1. – Documentació: el primer ús que es va fer dels elements audiovisuals va ser el de la documentació, primer mitjançant la càmera fotogràfica i després amb càmeres de cinema i vídeo, que van permetre registrar la dimensió temporal de l'acció.

2. – Interacció: l'acció artística va aconseguir desenvolupar el seu missatge mitjançant l'ús d'elements tecnològics (so, música, autòmats, projeccions de diapositives o filmacions, monitors de TV, etc.)

3. – Creació: la flexibilitat que atorga el mitjà videogràfic i la senzillesa de les seues tècniques, van possibilitar que les tècniques narratives ja avançades pel cinema foren assimilades en una nova pràctica artística, la vídeoperformance.

La investigació s'ha estructurada en aquests punts, analitzant distintes obres atenent a la presència d'alguna característica que permetia enquadrar-la en un o un altre.

Resultats: D'aquesta anàlisi s'han extret conclusions generals com són els límits variables de la pràctica de la performance, el seu caràcter híbrid en incorporar elements físics i expressius dispars, la necessitat de documentar l'acció i la importància del tractament de l'element temporal i la seua relació amb el temps de representació.

PARAULES CLAU: Acció, performance, vídeoinstalaciones, vídeoescultura, vídeoperformance."